

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben.			
Egy évre	10 kor. — fill.	Egy évre	16 kor. — fill.
Fél évre	6	Fél évre	8 . . . . .
Negyed évre	2	Negyed évre	4 . . . . .
Egy óra	1	Egy óra	1 . . . . .
	Egyesszám ára 4 fillér.		

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**

Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasábos poszt sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Az elosztrákosított magyar huszárságról.

Írta: **Ifjabb Móricz Pál.**

Dicsékszünk, hogy a világ első katonája a magyar huszár. — A világ híres hadvezérei elősmerték ezt. Hanemha végig tekintünk a mi első katonáinknak, a magyar husároknak jelenlegi állapotján, nemzeti véderőnk ezen büszke részében is a bomlasztó osztrák befolyás tultengésétől kell vissza riadnunk.

Manap ugyanis sokkal inkább cseh, sokkal inkább sváb egy-egy dragonos ezred, sokkal inkább polyakok az ulánusok, mint semhogyan magyarnak tekinthetjük a — huszárt!

Mert tessék a kék, a fekete és a többi bivalynyaku erős huszárságunknak kaszárnyájába elnézni. Megdöbentő a tapasztalatunk. Majd minden huszárezrednél azt látjuk, hogy azok, a kikre a sok ezer magyarfiunak oktatása, vezetése bizva van, a legtöbb helyt, a legnagyobb számban osztrákhoni idegen állampolgárok. Turófehér színű és ábrázatu, bikkfa nyelvű tiszték, altiszték hemzsegnek, nyavalyognak az ugrató iskolákban, a század élén, az irodákban, a legfőbb s minden fontosabb parancsnoksági helyen.

A nemzet közönye, a kormányférfiaink árulása következtében sikerült a bécsirongyosoknak a magyarság büszke dicsőségét, hatalmas kardját, a magyar huszárságot a vad idegen osztrák tiszték, osztrák szellem eszközévé, rab-szolgájává és aldozatává sülyeszteni. És ma mintha csak mesebeli idők volnának azon harciadiadal korszoruzta idők, mikor a magyar huszárt Bottyán, Hadik, Nádasdy, Petrovszky, Simonyi, Mecsery, Kiss, Vécsey, Lázár és a — többi nevezetű magyar hősök és hazafias tisztikar vezették diadalrodialdalra . . .

Előtte fekszik egy kiállózott új-ság cikkecske. Ebből olvastam a jelenlegi huszárság főbb vezetői közül néhányat a nevét. Most midőn Arad körül gyakorlatozott a nagyszzebeni hadtest lovas dandárja ilyen nevű és lelkű osztrák urak voltak a magyar huszárok főbb vezetői: — dandárparancsnok Magdeburg (!) Emil báró ur, a nagyszzebeni 1-s. huszárezred parancsnoka Unterrichter (!) Ernő báró ezredes ur, a brassói 2-ik huszárezred parancsnoka Mylius (!) Henrik báró ezredes ur . . .

Ime ilyen nevű, ilyen lelkű urak léptek a Simonyi őbesterek örökébe! Ime ilyen nevű, ilyen lelkű osztrák urak kezére, kényére van kiszolgál-

tatva a magyar huszárság hatalmas kardja, de nemcsak ebben a két szé-kely ezredben, hanem a többi magyar huszárezredben is. Ezek még az anyanyelvén sem képesek beszélni a magyar huszárral. Ezeknek a szemében a magyar huszár csupán töretésre alkalmas ázsiai hun anyag. A magyar haza pedig az ő „császár uroknak“ igen gonosz, rebelliskedő tartománya előttök, azért az az elvök hogy ilyen népség között, ilyen helyen a legokosabb dolog mindig kardmarkolaton tartani a kézt a császár ur hü tisztjeinek; a kik a tábornoktól, ezredesektől, őrnagyoktól, kapitányoktól, főhadnagyoktól, hadnagyoktól le a manipuláns őrmesterekig, a gyógykovácsokig, sok esetben még a szolgálatvezető őrmesterekig is vadidegen osztrákok.

Zsiborog a vérem, szégyentől ég az orcám, midőn sorra veszem, hogy a magyar huszárság sorsa, vezetése, t nitása ilyen gyűlölködő idegen kezekre van bizva. És sajog a lelkem, midőn látom, tapasztalom, hogy manap a magyar huszár tisztikarban éppen a magyarság a mellőzött elem; sőt, tovább megyek, azt is megkellett érnünk, hogy a magyar huszártisztikarban és karból üldözik az olyan hazánkfiát, a ki magyarságát nem tagadja meg, sőt azzal még

Barangolások.

(A tokaji hegy körül.)

X.

A fekvését illetőleg is alig van érdekesebb városa a magyarságnak, mint Tokaj. Némelyik házikóját, mintha csak fecskék tapasztották volna oda a meredek szikla oldalba. Lent a lapályos részen kis Tokaj fekszik, ez a földmives város: fentebb a Tisza és a hegy közé szorított meredek, keskeny nyelven kezdődik és emelkedik a szőlőbokroktól korszoruzott hegyoldal nagy Tokaj, mely aztán beljebb mindinkább szélesedik, laposodik; mert a Bodrogra már lapos földön terül a festőies szép ősi városka, melyben a református, katolikus, görög katolikus, görög keleti, lutheránus, zsidó telekezeteknek vannak templomjaik . . . A híres-neves aranyakban gazdag görög boltosok ugyan kihaltak már régebben, de a szép építésű ódon görög keleti templom ma is fentartja emlékeit, hirdeti a görög boltos uramék jobb időit . . . A vén Zákó boltos, még egy asszony nép és Polity bátyánk, a kedélyes pékmester az utolsó görögök Tokajban . . . Polity uram gondnoka az öreg temp-

lomnak, az öreg templomjainak. Készségesen mutatta meg az árván maradt egyház belsejét, melyben már évtizedek óta nem foháskodott nagy szakállas görög barát, csupán a galambok kerestek benne fészket. Turbékoló bűgásokkal verve fel a templom morajlását.

A remek faragású fal melletti székek, molyosodott egyházi lobogók, nagy értékű fafestmények, a szentély márványasztala, a por, a tört ablakok, maga a tokaji utolsó görög. Polity mester előttünk — oly különös, oly fájdalmas érzéseket és gondolatokat gerjesztettek . . . Régi írárok heverték szanaszét a kóruson. A templomra, a kihalt gyülekezetre vonatkozó írárok. A legtöbb zamatos ódon magyar nyelven van írva. A feljegyzésekben csupa magyar nevezetűk szerepelnek tokaji görögökként . . . Sajnálom, sajnálom, ezt a kiveszett fajzatot. A tiszt magyar kereskedelemnek uttörői, becsületes oszlopai voltak ők. Igen, bizony magyarok voltak ők!

Főnt a toronyban tűzvész pusztított évekkel ezelőtt. Ekkor az állványról a toronypadlóra zuhantak a tokaji görög templom híres harangjai. A nagy harang, a kis

harang felig megolvadva zuhant le . . . A szemét, a por, a galamb fészkek hulladéka már nagyobb részt betemette az öreg harangot, melyet midőn a kés nyelével, a gyűrűvel megkopogtattunk, különös fájdalmas panaszos zúgás, zengés ébred utána . . . Mintha csak zokogna a némaságra kárhoztatott harang, melyről úgy tartja a régebbi monda, hogy érczet ezüsttel elegyítették a tokaji gazdag görögök, azért volt oly különösen messze hangzó, édes, éles zengésű a hangja, hogy tiszta időben a hetedik határban is megigézte a szántó-vető magyar lelkét.

. . . Most főnt a torony üres, kor-mos ablakában, a párkányon verebecske csiripel.

A hegyalján kanyargó köves ut, az egymásba szakadt tokaji Bodrog és Tisza folyók kanyargos víztömegei ma is, de századokkal ezelőtt is utját képezték és képezik a felülről zsibolygó népvándorlásnak. A tokaji zsilipen sok hasznos és káros elem szabadult már, sőt szabadul ma is az alföld délibáb játékos a rónájára, melynek hatalmas határ kőoszlopa a tokaji „kopasz“ hegy.

büszkélkedni bátor! A Vilmos huszárezred egyik ősi magyar nemes eredetű, magyarságára mindig büszke, kiváló és erős törzstisztjét, a hazafias Máriássy alezredest is éppen „magyar érzelmei” miatt küldték nyugdíjba férfikora delén. Midőn ilyeneket hallunk, midőn a magyarság hatalmas hardjának, büszke dicsőségének, a huszárságnak ilyen nyilvános, vakmerő elosztrákosítását, osztrák szolga eszközzé alacsonyítását tapasztaljuk, elfog az undor és megdöbbenés, hogy a magyarok közül mégis akadnak olyan sároshátú, butagaz, osztrák talpnyaló, kegylesi rongyalakok, kik nemzet áruló lator szemérmelenséggel hirdetik és kerékkötők a mellett, hogy a magyaroknak ma még nem kell nemzeti hadsereg; sőt a hadseregünket nyelvben, magyartisztekben, magyar jelvényekben megillető jogainkért küzdeni ma még idő előtti; mert azok még nem érlelődtek meg. Nohát, nem mondom én mást az ilyenre, hogy a ki magyar létére ezen becstelen árulás eszközévé szegődik, az meg már nagyon is érett a honárulókat és fajgyilkosokat illető akasztófára; mert minden igazi, minden becsületes és józan magyarnak csakis abban a derék táborban a helye, mely — pártkülömbőség nélkül — követeli: „adjatok meg a magyarnak, a mi a magyaré!”

Mert mi hazánkban szabad nemzet tisztességes módja szerint akarunk

Nagyobb városban is ritka annyiféle gyülekezet, ritka ilyen fajkeveredés, mint az őrtálló Tokaj szűk falain belül. A név után ne is itéld meg itt az embert... A legnagyobbakertebb szláv, német és más idegen névhangzású elemek magyarrá alakultak, nemesültek itt át... Azért nem a neve, de az érzése után kell megítélni a tokaji embert. Ezek az érzések méltó nemesek a legelső magyar borhoz, a tokaji borhoz.

Tokajnak a hegyoldalán fekszik a legbecsesebb birtoka; azonkívül kevés szántó, némely rétság, hol a kis tokaji földműves gazda — leginkább református magyarság — mezei munkát végezhet... A lakosság zöme leginkább kereskedő és iparúzó... Az élénk forgalom bonyolítására a hegyalján kanyargó pompás kőut, a hajózható és tutajozható vizek, a vasut hatalmas vashidjával és másik külön remek nagy vashid (kocsi és gyalogközlekedésre) szolgálnak. Ennek a hidnak a tokajrészi fejenél buslakodik a szomorú, kopott gunyájú és képű, kőből faragott nepumuki szent János, a hidvédszentje, melylyel kapcsolatban sok mókás történeteket emlegetnek a környékbeli nyakas kálvinista magyarok... En azonban békén hagyom a szegény öreg, kopott Jánost, hisz gyermekkorú kedves ösmerősöm, a kit a hajdani tiszai nagy fahidon át jövet, mindig kedves áhitattal csodáltam a hátsó kocsiülésből... Szegény öreg kopott János! Maholnap magam is hozzád hasonló kopott öreg legény leszek! Nincs ezen mit nevetni! A himesszárnyú pillékekkel együtt repültek el a játszi ifjú évek.

élni. Vérével, pénzünkkel nem hiszünk hozzáuk vadidegen, gyűlöletes osztrák nyüveket. Minékünk hazánk és királyunk védelmére magyar lobo-gós, magyar tiszteltől és honpolgárok-tól magyar nyelven vezényelt és vezérelt nemzeti hadsereg kell! És az utolsó szavunk az: ezért minden harcra, minden áldozatra készen állunk!

Történelmi egybevetések és tanulságok.

Irta: Nagy István kémeri ref. lelkész.

II.

(Kieheztetés. — Nemzeti kitartás.)

Ausztria önmagára nézve mindenestre jót vár, valami kedvező fordulatot, melynek segítségével újra felbünk kerekedhessék és a magyarnak, nemzeti követeléseit felett szemébe röhögessen. Ha egyéb nem jön, számít a magyar ember ismert tulajdonságára, az állhatatlanságára, a szívós kitartás hiányára, a fellobbant lelkesedés hirtelen kialvására; számít arra, hogy a függetlenségi pártot és vele a nemzetnek felbuzdult rétegeit kifogja éheztetni. Már olvastuk valahol e kieheztetési szándékot.

A kérdésnek megoldására, a most már igazán fentálló törvényen kívüli állapotnak a megszüntetésére, a mennyiben az országnak ma felelős kormánya nincs, komolyan nem is gondolnak. Az uralkodó államférfiakat hallgat ki, némelyek szerint ő beszél, követel, azok hallgatnak, ide oda utazik, a válság megoldása pedig huzódik. Hajh! Odaát Ausztriában azt mondják az osztrák császár-

A hidfőt istrázsáló kopott János szoborról ötlük eszembe egy régi népmonda... Rákóczi emlékét őrizi. Hisz ezen, hies hegy körül, hegy, völgy, folyó, erdők ligetek, minden-minden nagy Rákóczi Ferencz itten való járásától-keletétől van megszentelve... És mintha csak valamelyik tiszparti öreg fűzfa levelei sugdosták volna a fülembő, úgy rémlik előttem... pedig hát ennél kedvesebb, szívetmelegítőbb, hogy a bátyám egyik kis fiacskájától hallottam, miszerint vagyon a tokaji gyermekóvóháznál egy gödör, annak a gödörnek a helyén állott az a kovácsműhely, a hol nagy Rákóczi Ferencz lovapatkóját visszafelé verette, a mikor üldözték a vasas nemetek... A tokaji kovácsmester pedig gyémántszögek helyett bús könyeit hullajtotta a fejedelem aranyszőrű lovának patkójára.

Bizony, bizony azok a könyesepek, melyekkel a jó magyar nép nagy Rákócziát elsíratta és máiglan is siratja — minden gyémántnál becsesebbek.

Nekem pedig nemcsak ez a busongós népmonda tetszett meg; de még jobban az, hogy az én kis, apró iskolás tokaji öcsém — kérdésekre — arról is sok szép, sok hálás szavakat beszélt, hogy ki is volt hát, mi is volt hát minékünk nagy Rákóczi!... Ottan való jártával-keltével örök időkre megszentelte azt a tájat, a tokaji százszor szép virágos, selyempázsitos himes udvart!

Szabad Hajdu.

nak megint, a mit 1864-ben Schmerling mondott imperatori göggel: „Mi várhatunk!”

Ausztria várhat és vár. Mit hoz a sors! — Most még csak nem is félhet, hogy Solferinót, vagy Königräczet hoz. — Ha csak bolondjában még annál is bolondabbat nem talál hozni!?... Hiszen a sors igen széles; és a történelem logikája is botlik néha — legalább is nem mindig úgy tetszik, a mint az osztrák diplomaták papíron az ő haladásának az utját szépen ki czirkalmazták. Schmerling urat csuffá tette várokozásában Königrätz.

Neki bölcs tanácsával menni kellett és jönni Deák Ferencznek, a kivel a kiegyezési tárgyalásokat megszakították, mert Solferinó még nem volt elég. — 1866-ban Königrätz után hívták, keresték és adtak neki nemzeti jogokat, még többet ígértek. Igazat adott Deáknak Ausztria ekkor is. Deák Ferencz ugyanis a sürgetésre, hogy lépjen ki már szigorú merev, ugynevezett törvényesség alapján álló (legista) és passzív politikájából, állítólag ezt mondta: „Ausztriában minden a körülményektől függ. Mihelyt a körülmények úgy kívánják, ha nem kérünk is adni fognak, vagy legalább ígérni. Ha a körülmények, bár csak látszólag is, jobbra fordulnak, akkor ha kérünk, még kevesebbet adnak, lehet, hogy semmit... Ha szükség van, majd ők keresnek minket.” Hát nemsokára keresték, keresve keresték. És mert Deák Ferencz az ő nemes lelkével — igaz, hogy nem a magáéból, hanem a nemzetéből — többet, jóval többet adott Ausztriának mint a mennyit Königrätz után a legmerészebb álmaikban is remélni mertek volna. Deák haláláig a legkedvesebb ember lett Ausztriában a magyarok között.

S azóta!?... A szorult helyzetben a mennyit megadott, törvényben biztosított, megígért, azt is nyírbalni, lassanként újra mind elszedegetni, meg nem adni, letagadni, Ausztria soha meg nem szűnik.

De hát látott valaha mást Magyarország Ausztriától!? Csak egy futó pillantást a multra! Csak néhány történelmi adatot! 1604-ben az országgyűlés 21. t. cikket alkot. Mikor ezt királyi megerősítés végett Rudolfnak felterjesztik, ez az ő királyi hatalmának teljességéből egy 22. t. cikket told hozzá a protestáns vallás elnyomásáról.

Ugyanezen Rudolfnak eszéágában sem volt megtartani a bécsi békét, melyre Bocskay diadalmas fegyverei kényszerítették; hanem a mint Bocskay meghal 1606-ban, a német birodalmi gyűlésen segítséget kér a magyarok ellen, míg nem a trónörököséből általa leszorított próbált Mátyás főherceg az aranyesináló bolondot királyságáról lemondani kényszerítette.

Bethlen Gábor a pokoli lelkű II-ik Ferdinánd ellen az 1621-ben kötött nikolsburgi béke biztosítására még két ízben volt kénytelen hadjáratot vezetni, t. i. 1623. és 26-ban. Mert hát Ausztria ha megszorul, békét köt, ígér, de szemébe nevetne annak, aki azt mondaná neki, hogy az ígéretet, esküt meg kell tartani.

Hát a kegyes Leopold, az első, a ki az általa lefejeztetett Nádasdy lelki üdvéért nem tudom, hányszor mondott, illetőleg hallgatott misét, mit tett elődeinek esküvel pecsételt békekötéseiből, a törvényekből, a protestánsoknak fegyverrel, vérrel kivított vallásszabadságából!? Azt mondta mindezekre, hogy „most még kegyelembe l meg tartja a z o k a t.” De hogy tartotta meg!? A pozsonyi rendkívüli és az eperjesi vértörvényszékkel, börtönnel, gályarabsággal, vérpaddal, kerékbotóréssal.

A practica sanctiát megcsinálják pénzzel, hizelgéssel, kunyorálással, mikor megvan, a német, Pázmán Péter szavai sze-

rint: „galléruok alá pökött.” Mária Terézia a pozsonyi országgyűlésen kis fiát karjára véve folyamodik a magyar nemzet nagylelkűségéhez, minden jót ígérve. A rendek olvadozva a nagy boldogságtól, életüket és vérüket ajánlják fel királyukért. Megis mentik azt 7 esztendei hadakozásban bőséges vérökhullatásával. És a hála?

A hála az volt, hogy a szépséges és okos királyasszony a magyarból németet akart csinálni; meghogy az agyonfojtogatott protestánsokat még maga elé járulni sem engedte panaszaikkal.

Hát 1848! Mikor a jó király által megadott alkotmányt a bécsi kamarilla visszavette; a magyar nemzet lobogó örömet, hogy királyával valahára egygyé forrhatott érzelemben, galádul eltaposta; a királynak és alkotmányának védelmére felkelt magyar nemzetre, védtelen népre vérivó horvát, szerb, rác, oláh csordákat uszított, idegen hatalmat hozott, hogy vérbe fojtsa azt a szabadságot, melyet az ő császárjok, a magyar király eskü szó mellett adott meg. De hát akkor Bécs és Ausztria népe forradalomban volt; tehát a körülmények szorongatók voltak. A mint ezek megszűntek, királyi szót megmásítani, esküt megszegetni, ez gondot sem okozott Bécsben.

Ugynevezett alkotmányos életünk folyamán is valahanszó megijedtek Bécsben mindig ígértek, vagy adtak valamit, amit megmásítsanak, vagy a mivel a magyar nemzet szemét beköszék, őt elaltassák. A millénium évében megijedtek Bécsben a német császár magyaros rokonszenvétől és 10 szoborral kenyerezték le a magyart, de a mely 10 szobornak a felállításáig már megbánták Bécsben, amit adtak és egyenként úgy állítják fel a szobrokat, hogy a szegyéntől arcunkba szökik a vér.

Most Ausztria körülményei nem borongósok. Solferinó és Königrätz nem fenyeget. A német császár alakja nem kísért a láthatáron. Tehát nem bolondok, hogy adjanak, avagy csak ígérjenek is valamit a magyarnak! De hát hogysis mersz teljedes magyarom olyan bolondokat követelni! Hogy a császár hadseregében magyar nyelv, magyar jelvények legyenek! Hát elment a te eszed te magyar! A bosnyák katonának abban a császári hadseregben meglehet az ő nemzeti öltözte, nyelve, tiszteletben tartatik valása annyira, hogy még ételeket is aszerint főznek neki. De te magyar kutya voltál, az maradsz mindig, valameddig Ausztriának szüksége nincs reád. Ordithatsz függetlenségi párt, vonulhattok fel tüntetni a nemzeti jogok mellett jó magyarok százazrei, felkelhetsz a nemzeti követelések mellett te is te nagy alható szabadelvű part, az Bécsnek mind schmarn, ő most nyugodt, nincs mitől félnie; ő varhat.

Ha nem igaz, hogy Königrätzzel, de Deák Ferencznek sikerült Bécsset 1867-ig kiéheztetni a nemzet szentséges igazsága örök jogai mellett rendületlen nyugodt kintartással. Am Deák a nemzetnek 1860 tól fogva vezére volt. Ma ilyen vezére a nemzetnek nincs. Mert ha győzni, ha jogainkból valamit kivívni akarunk, a nemzet millióinak törhetetlen kitartására, lankadatlan hazafiai lelkesedésére van szükség. másképp mindent veszítettünk! Ne felejtsetd hát magyar, hogy Bécsből valamit csak kicsikarni, de szép szével megnyerni soha sem lehet!

Kossuth Ferencz legújabb nyilatkozata.

A Neue Preie Presse ma este interviuet közöl Kossuth Ferenczszel. A hírlapírónak ama kérdésére, hogy mit tart a királyi kihallgatásokról, Kossuth így válaszolt:

— Véleményem szerint nem helyesen cselekedtek azok, akik a királyt egyoldaluan informálták. A függetlenségi és 48-as párt oly erős, hogy abban a pillanatban többségre tehet szert a törvényhozásban, amint a mai cenzus megszűnik és a választókezületek helytelen és igazságtalan beosztását megváltoztatják.

A dinasztianak a legesekélyebbe oka sincs arra, hogy féljen a függetlenségi parttól. Atyám hátrahagyott irataiból is kimutatható, hogy ő sem volt ellensége a dinasztianak.

A függetlenségi párt a perszonal-unió álláspontján áll s a perszonal-unió nem antidinasztikus álláspont. Ez azonnal megvalósítható, mielőtt Ausztriában az erős federalisztikus irányzat kerül tulsulyra. Az események és fejlemények ez irányba fogják terelni Ausztriát, mert csak ily módon lehet végkép béket teremteni csehek, németek és lengyelek közt.

A hírlapírónak ama kérdésére, hogy vajjon a függetlenségi pártot ért mellőzés sérti-e őt, azt válaszolja Kossuth Ferencz, hogy ez reá nézve közömbös, mert személyi tekinteteket sohasem kevert a küzdelembe.

A hírlapíró most azt kérdezte: hiszi-e, hogy a meghallgatott államférfiak híven informálták a királyt a függetlenségi párt felől, mire Kossuth azt felelte, hogy: igen, mert valamennyien tiszteletre méltó, becsületes politikusok: lehet, hogy egyikük-másikuk többet vagy kevesebbet mondott, de az az egy bizonyos, hogy a király annak a legteljesebb igazságot tárta fel előtte.

Ha a király azt hiszi — így végezte Kossuth Ferencz — hogy katonai téren mozgó felségjogait korlátozza, ha tekintetbe veszi a katonai követeléseket, akkor téved, mert a felségjogok is a nemzettől származnak. Ő, Kossuth Ferencz, meg van arról győződve, hogy a magyar vezénnyelv megadása nélkül nem állítható helyre a béke.

A zeneiskolai tanárok segély-alapja.

Társadalmunk már rég érezte és többszörösen hangoztatta szükségét a zenedei tanárok nyugdíjalapjának, hová a nehéz hivataluk gyakorlatában kifáradt tanárok az aggkor napjaiban menekülhessenek.

A kérdés természetszerűleg megoldhatlan nehézségeket rejt magában és különösen vidéki körülményeink között kivihtetlen. Az intéző körök azonban rég foglalkoznak az ügygyel s örömmel jelezhetjük, hogy a komoly és beható tárgyalások immár meghozták a kedvező eredményt oly alakban, a mely az adott feltételek mellett egyáltalán lehetséges volt.

Ugyanis a választmány érdemes elnöke által megvetett tanári segélyalap további gyarapítása céljából a zenede választmánya kimondotta, hogy a most megnyitó 1903/4 évi tanévtől kezdve a növendékek részéről fizetett melléktandíjat 1 koronával felemeli s az ekként befolyó pluszt az végén a tanári segélyalaphoz csatolja.

Maguk a tanárok fizetésöknek bizonyos százalékkal és a zenedei hangversenyek keretén kívül eső minden nyilvános közreműködésük után esetenként fizetendő 20—20 korona fellepti díjjal járulnak az alaphoz. Hasonlóképen köteleztetnek a zenede növendékei is, hogy a zenedei hangversenyek keretén kívül eső, bármely célra s helyen adandó hangversenyen vagy más előadáson való minden egyes fellépés után 10 koronát, ha pedig közreműködésük kamarazeneben avagy énekkarban történik — 20

koronát a tanári segélyalap javára a Zenede pénztárába befizessenek.

A szépen látogatott házi hangversenyeknek eddigi díjmentessége a nemes czél érdekében korlátozott belépti díjjal köttetik össze és pedig ezentul az I—VI. sorban személyenként 50 fillér lesz fizetendő s az ekként befolyó összeg, a költségek levonása után szintén az alap gyarapítására szolgál.

Végül az intézet is meg hozza a maga hozzájárulását egyenlő összegben azzal, mely a tanárok részéről, fizetésük mérve szerint fizettetik.

A választmány ezen határozata folytán testet öltött ama régi kívánság, melyet a sajtó is több ízben hangoztatott és készséggel beismerjük, hogy az eredmény, melyben ezuttal is a kérdés megoldását sürgető azon fáradozó Simonffy Emil igazgató érdemeit látjuk szaporodni a legmesszebbmenő szórakozással is arányban áll.

NAPI HIREK.

Istentiszteletek.

Holnap vasárnap a következő sorrendben tartatnak meg: Nagytemplomban Bíró Ferencz h. lelkész. Kistemplomban Uray Sándor püspöki s. lelkész. Ujtemplomban Sáfrány Lajos gimn. tanár. Ispótytemplomban Dicsőfi József lelkész. Csapókeri imaházban Kovács János népiskolai felügyelő.

Az ágost. hitv. evang. templomban d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet.

Zaklatások.

Megirtuk már számtalanszor hogy körmönfont ügyészi vádbeszédekkel nem lehet udvari politikát teremteni s épen nem végeznek üdvös munkát azok, akik Magyarországon minden bokorban királysértőket akarnak felfedezni. Bolond ember sérti meg szándékosan a korona viselőjét és az őszinte, egyenes szókimondás, még nem sérelem. Kalmár Antal hatalmas közjogi munkája után az ügyészi kar csodálatos mohósággal vizsgálja az e meterméket s mindenben keresi a királysértést. A sajtószabadság nevében az esküdtek mindig méltó feleletet adnak az ügyészi vádakra — felmentő ítéletükkel. Számos ilyen ítélet elé nézünk most is őszinte bizalommal s bizonyára ilyen sorsra jut az a vád is, melyet a szegedi ügyészség emel dr. Balassa Ármin szegedi lapszerkesztő és Nagy Mihály szegedi joghallgató ellen. A szeged hazafias tüntetések epizódjaként történt meg ez a vádemelés. A szegedi ifjuság ugyanis a héten meghívta dr. Kalmár Antalt az alföldi fővárosba, hogy itt bizalmáról, szeretetéről biztosítsa a kiváló közjogászt. Dr. Balassa Ármin és Nagy Mihály üdvözölték Kalmárt — s úgy mint Eötvös Károly — az ő jeles közjogi munkáját: közjogi bibliának nevezték. A szegedi ügyészség emiatt emelt vádat dr. Balassa és Nagy Mihály ellen a btkv. 174. §-a alapján, mely a királysértés feldicsőítésének vétségéről

szól. Ne fájjon amiatt a dr. Balassa Ármin és a Nagy Mihály feje. Hiszen ennek a könyvnek tudományos értékéről valósággal glorifikálással nyilatkozott maga Zsitvay Leo is.

Hírek az anyakönyvi hivatalból.

A helybeli anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek: Sarkadi Árpád—Kiss Julianna, Miklósy Ferencz—Csáthi Irma, Gabor Gyula—Ötvös Erzsébet, Szakál Mihály—Korenkó Mária, Balogh Elemér—Farkas Ilona, Szepesi Sandor—Béres Mária, Marozán Peter—Varjas Zsuzsanna, Szabó Sándor—Toth Zsuzsanna, Sztachó András—Grofcsik Rozália, Vaji Nagy Pál—Megyesi Julianna, Nagy János—Sárkány Junanna, Szabó József—Benke Zsuzsanna, összesen 12 pár.

Ugyanezen idő alatt a következő halálozási eseteket jelentettek be: Olah Gergely 62 éves napszamos, Gulyas Imréné született Tusz Etelka 35 éves, Guttman Éliás 26 éves kereskedő, Takács János 55 éves napszamos, Erdei István 7 napos, Mayer Géza 16 éves tanuló, Lukács István 73 éves kisbirtokos, Varga Mihályné Nagy Sara 67 éves, Kovács Imréné Szűcs Mária 50 éves, Kis József 15 éves, Sáska József 24 éves közműves, Toth Sara 15 éves, Némethi Róza 4 éves, Czirják Margit 2 hónapos, Zöld Istvánné Dami Sara 68 éves, Németh Olga 11 hónapos, Juhász Imre 6 éves, Ormós Kálmán 10 éves, Balázs Antalné Barta Maria 23 éves, Gál János 32 éves államvasúti főnöke, Rácz János 51 éves mészáros segéd, Elek Jánosné Gyarmati Zsófia 47 éves, Dede Viktor 25 éves rendőr, Szabó Mihályné született Barta Zsuzsanna 22 éves, Balku Piroska 26 napos, Gulácsi János 62 éves csizmadia mester és 2 halvaszületés, összesen 28. Mintogy továbbá ugyanezen idő alatt összesen 53 születést jelentettek be (26 fiú 27 leány) úgy a születések e héten 25-el múltak felül a halálozasokat.

A protestáns irodalom kitűnőségei Nagyváradon.

A magyarországi protestáns irodalmi társaság, szeptember 23-án tartja Nagyváradon az évi közgyűlését. A város református intelligenciája nagyban készül a fogadtatásra s méltó fénytel látja az illusztris vendégeket. Eddig, mint értesülünk, Bánffy Dezső báró főudvarmester, Darányi Ignác földművelésügyi miniszter, Szász Károly és Barta református püspökök, Szabolcska Mihály, a kiváló költő pap, jelentették be érkezésüket. A gyűlés után este társas vacsora lesz a Fekete Sas fogadóban, melyben közreműködik a református dalárda is. A nagyváradi előkészítő bizottság, a vendégek fogadása dolgában legközelebb ülést tart.

A debreczeni lelkészválasztás befejezése.

Most már tényleg és végleg befejezett dolog a Szele György debreczeni lelkészé történt megválasztása illetőleg meghívása, mely reá oly fényes diadallal folyt le. Letelt az egyháztörvényileg meghatározott 14 nap, mely alatt, ha valaki jogos kifogással élhetett volna, a meghívást kifogásolhatta

volna. Azonban e határidőn belől nem élt senki kifogással és így az érdemes lelkész meghívása befejezett dolog. Szele György a debreczeni diszes és nagy hatáskörű lelkészi széket november elsején fogja elfoglalni. A presbyterium gazdasági bizottsága egy albizottságot küldött ki a paplak megvizsgálására, hogy azt rendben, tisztán adhassák át az új lelkésznek, a kit szívesen és bizalommal üd özlünk új állásában.

Draskóczy Gábor.

A magyar kálvinista egyháznak és közéletnek gyásza van. Az élők, a küzdve-küzdő magyar faj harczosainak sorából kidőlt egy erős oszlop, egy kiváló katona. A debreczeni református vezetők közül is sokan ösmerték becsülték Draskóczy Gábor máramarosszigeti főgymnáziumi tanárt, aki hosszú évek során át a tanári katedráról hirdette a magyar szót, a magyar nemzeti eszmét, nevelvén hazánknak sok ezer hazafias derék polgárt. Draskóczy Gábor, ki Máramaros megye közéletében, azon a szigeti őrhelyen vezérszerepet töltött be életének 67-ik évében szeretteinek ölelő karjában jobblegre szenderült. Távollattól a helytől, hol az élet küzdelmeit vívta, lent Temesvárott, a vejénél az édes lányánál való időzése közben érte az érdemes, közlitzteit magyar tanárt a halál. Az elhunytban Jörg Endre temesvári királyi alügyész apósát, a költői lelkületű Jörgné Draskóczy Ilona edesatyját, Draskóczy Gábor huszti királyi aljárásbíró feleségével és lánykájával együtt az edesatyját, lapunk felelős szerkesztője a szeretett jó nagybátyját gyászolják Draskóczy Gáborban, kit nagy részvét mellett temettek el Temesvárott. A széleskörben részvét keltő halálesetről a gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki:

Draskóczy Gábor neje, Steinhausz Jolán és kis leányuk Erzsike, Draskóczy Ilma és férje, Jörg Endre a maguk, a közeli és távolabbi rokonok nevében a szív legmélyebb fájdalommal tudatják, hogy a felejthetetlen szeretett édes apa, nagyapa, após és rokon: Draskóczy Gábor nyug. ev. ref. főgymnáziumi tanár életének 67-ik évében folyó évi szeptember hó 1-én esti 11 órakor hosszas szenvedés után elhunyt. Földi részei f. hó 3-án d. u. fél órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a gyászházból (Józsefváros, Hunyadi ut 19. sz.) a józsefvárosi temetőben nyugalomra helyeztetni. Legyen emléke áldott és nyugalma csendes.

A városi nyomda jövője.

Tegnap délután 5 órakor a városházán egy kiküldött bizottság Vecsey Imre főjegyző elnöke alatt a városi nyomda ügyében ülést tartott. — Az ülésen úgy a tanács, mint a városi képviselőtestület néhány tagja jelen volt. Az ülés tárgyát az képezte, hogy a városi nyomdára a város ez idő szerint

rafizet ez okból elhatározta a bizottság, hogy javasolni fogja a közgyűlésnek a nyomdának más úton való kezelését. Legzélszerűbb a bizottság véleménye szerint az, ha a nyomdát olyanformán kezeli a város, mint a világítási vállalatot. A nyomda vezetőinek meghallgatásával azt határozta meg a bizottság, hogy az új nyomda kezelése ne a tanács kezében maradjon, hanem egy arra választott bizottság végezze a felülvizsgálatot. Fenntartja, a város, hogy a nyomda nagyobb-szerű átalakításaihoz mindenkor beleszólhasson és hogy a város nyomtatványszükségletét a nyomda az előállítási arban számítsa. — A gyűlés 7 órakor ért véget.

Személyi hír.

Méltóságos Kiss Áron püspök ur Szatmármegyébe Csomaközre utazott, Uray József ref. lelkész látogatására, kedden tér vissza Debreczenbe.

Az alispán értesítése.

A vármegyei törvényhatósági bizottság tagjainak ajánljuk figyelmükbe a következő értesítést: Van szerencsém értesíteni arról, hogy a vármegye jövő 1904. évi költségvetése az állandó választmány javaslatával f. hó 4-ik napjától bezárólag e hó 16-ig terjedő 15 napra a vármegye levéltárnokának hivatalos helyiségében közszemlére kitéve lesz s azt a hivatos órák alatt bárki megtekintheti, továbbá, hogy a folyó szeptember hó 21-ik napján megtartandó őszi rendes közgyűlésben a költségvetésben mutatkozó hiány fedezésére 20000 korona a Debreczen székhelyei alakított siketnémákat gyámolító egyesület céljaira pedig 20000 korona törvényhatósági pótdadó szándékolatik, Debreczen. 1902. szeptember 2. Rásó Gyula s. k. kir. tanácsos alispán.

Kertgazdák ülése.

A debreczeni kertgazdák szeptember 13-án, vasárnap délelőtt kertszéki-ügyek megbeszélése végett ülést tartanak a városházán.

A siketnémákat gyámolító egyesület

igazgatósága szeptember 7-én, hétfőn gyűlést tart folyó ügyek intézése végett.

Értesítés.

Zivuska Ferenczné zenedei énektanárnő a magán oktatást f. hó 15-től kezdi meg. Beiratások f. hó 10-étől kezdve Szent-Anna-utcai 6. sz. házában, délelőtt 10—1 óráig.

Iskolamegnyitás.

Az orth. izr. iskolában az új iskolaév a folyó hó 6-án, d. e. 1/29 órakor nyitattik meg. A tanítás 7-én kezdődik.

A pozsonyi színház és a katonák.

Pozsonyban egy kuplé miatt, melyet Kovács Mihály népszínházi komikus énekelte ottani vendégszereplésekor, a tiszteknek megtiltották a színházbajarást. A fekete lapra vitt kuplé különben a következő:

Alig néhány napos még csak az a rendelet, Aki nem tud énekelni az tiszt nem lehet, Lám a pécsi kadétok is megjárták minap, Gotterhaltét ki nem fujja az obsitot kap. Csuf, csuf, csakugyan az éneklési tines, Van e hely, volt e hely, hol ilyesmi nincs, Van-e föld hol e dal nem ösmeretes Csuf, csuf, csunyalad, hes, hes, hes!

Uj és jó állapotban levő legújabb kiadású ódon Tankönyvek

valamint mindenféle iskola író és rajzszerkek kaphatók László Albert és Társa (Hegedüs S. és Sándor I.)

iskolai könyv- és tanszerkereskedésében Debreczenben, főpiacz, a kistemplommal szemben.

A Debreczeni Képes Kalendárium.

amelyet négy évvel ezelőtt Komlóssy Arthur volt főjegyző indított meg a jövő évben is meg fog jelenni. A hamarosan nagy népszerűsége emelkedett Kalendárium szerkesztését Vecsey Imre főjegyző vállalta magára. Körülötte most is jónévű helyi írók tömörülnek, hogy a naptár ezuttal is megfeleljen annak a hivatásnak, amelyet e közhasznú életrevaló vállalat elé első szerkesztője kitűzött. A szokásos naptári részen kívül ez évkönyv most is tartalmazni fogja a városi és hajdumegyei összes hivatalok, kulturális, gazdasági, ipar és kereskedelmi intézmények utmutatóit. A szerkesztőnek gondja lesz arra is, hogy ismeretterjesztő és szórakoztató cikkek is minél magasabb színvonalra emeljék ezt az immár minden debreczeni és hajdumegyei háznál nélkülözhetetlen kalendáriumot.

Zichy Géza gróf Debreczenben.

A debreczeni dalegylet történelmi hangversenyei, a dalkultur iránt érdeklődő körökben országos hírre tettek szert. Dalegyletünk volt az első, mely régi dalemlékeink előkutatására vállalkozott. Hogy sikerrel vállalkozott, azt hangversenyeivel fényesen bizonyította. A dalegylet ez évi utolsó történelmi hangversenyét december hó 3-án tartja meg. — E hangverseny színvonalát szuperlatívuszra emeli az, hogy műsorán Zichy Géza gróf, a dalegyletnek régi disztagja, az országos híres zeneköltő is szerepel. — Z i c h y Géza megígérte, hogy e hangversenyen személyesen fogja dirigálni a G e m m a című tánczkölteményét, mely a legnagyobb kvalitású zenei ujdonságok egyike. Gemmát a 39-ik gyalogezred zenekara adja elő. A dalegylet ezenkívül elfogja énekelni Zichy Géza világhírű „Szerenád“-ját is, mely mű szépségeinek fél Európa tapsolt már lelkesülten. E hangversenyre dr. Angyal Armand, a jeles népdalszerző új dalokat bocsát a dalegylet rendelkezésére. A debreczeni hangverseny nyitányát háziezredünk zenekara szolgáltatja. A programmon közreműködik még Nagy András, a ki Bánkbán-nak egyik részletét éneklé s egy előkelő urasszony, a ki klasszikus költőink valamelyikétől szaval. E hangverseny tehát határozottan zeneesemény lesz.

Szász szerkesztő Debreczenben.

Neugeberen Emil tanár és lapszerkesztőtől, a „Sieb, Deutsch, Igb.“ főszerkesztőjétől érdekes értesítést vettünk. Az erdélyrészi szászság ezen legtekintélyesebb és vezető hírlapjának a magyarsággal rokonszenvező és baráti érzelmű főszerkesztője ezen hónap végén Debreczenbe jön és felelős szerkesztőnk kalauzolásával több tanulmányi kirándulást tesz a legterzsökesebb magyar községekbe. Mi örömmel fogadjuk és közöljük jeles szász hírlapíró társunk ezen elhatá-

rozását és biztosan hisszük, hogy a magyar-szász közeledést ezen tanulmányut, derék kollegánknak a személyes tapasztalatai, közvetlen érintkezése a törzsökös magyarsággal nagyon előfoglalják segíteni.

A Magyarországi Munkások

Rokkant és Nyugdíj-Egyletének debreczeni fiókpénztára f. 1903. szeptember hó 6-án, vasárnap délután 3 órakor az Ipartestület tanácsstermében Simonffy utca 1. sz. (I em. II. lépcső) rendkívüli tisztújító közgyűlést tart. Napirend: A lemondás következtében megüresedett elnöki, alelnöki és egyéb tisztségek betöltése. Budapest, 1903. augusztus hóban. A központi választmány. Megjegyzés. A rendkívüli közgyűlést Katits Antal, központi elnök fogja vezetni, azon czélból, hogy a választáshál a tagok többségének akarata érvényesülhessen és ez által a fiók békér fejlődése és fölvirágzása biztosítottassék.

A róm. kath. gimnázium felszerelési ünnepe.

Debreczen kulturépületeinek száma egy diszes, monumentális épülettel szaporodott. A róm. kath. főgimnázium hatalmas épülete teljesen elkészült és tegnap már át is adták rendeltetésének. Az átadás esztörtökön délután folyt le. Megjelentek az átadásnál a főgimnáziumi bizottság, dr. Wolaska Nándor püspök, Unger Gusztáv iskolaszéki elnök, Varady Károly főgimnáziumi igazgató, Vas Károly kegyes tanító, rendi tanár, Váczy János a róm. kath. egyház főgondnoka, Latinovics Mihály államépítészeti főmérnök, Siegmeth Károly üzletvezető helyettes, Kuthy Béla mérnök és Stegmüller Árpád építész, a diszes épület tervezője és készítője. A nagyarányú szép épület minden tekintetben megnyerte a bizottság tetzését és egy-két apró hiba kivételével, melyeket még a napokban kijavítanak, az épület szép, jó és czélszerű építmény, mely ugy nagyságával, mint tisztaságával, egészséges voltával megfelelel azoknak a követelményeknek, melyeket hozzá ugy a bizottság, mint a tanári kar a tanítás és nevelés érdekében fűzött.

A jéggyár megadóztatása.

A pénzügyigazgatóság a múlt évben öt évre visszamenőleg III. o. kereseti adót rótt ki a jéggyárra, illetőleg a városra. A város és a pénzügyigazgatóság kiküldötte között ez ügyben békés megegyezés jött létre és a város az adót be is fizette. Ezután az a különös dolog állott elő, hogy a pénzügyigazgató a megállapodást nem fogadta el, felebbezett a közigazgatási bírósághoz. A város sem nézte tétlenül azt az eljárást, hasonlóképp felterjesztést intézett a bizottsághoz, melyben új tárgyalás elrendelését kéri. Az érdekeltek érdeklődéssel várják a legfelsőbb bíróság döntését ez ügyben.

Gyászhir.

Egy ifju polgáraszonynak a kora haláláról vettünk szomorító gyászhirot. Letört egy szép viragszal. Moghalt egy derék magyar asszony és gyászba borította Debreczen számos érdemes polgár családját. A halálesetről kiadott gyászlevél így hangzik: Mely fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejtethetetlen jó nőnek, anyának, gyermekünknek, testvérnek, menyemnek sógornénak és áldott emlékü jó rokonnak Szabó Mihályné szül. Bartha Zsuzsánna asszonynak f. hó 3-án éjjeli háromnegyed 12 órakor életének 23-ik, boldog házasságának 5-ik évében 8

heti súlyos betegség után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 5-én d. u. 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a Kar utca 17 dik sz. házunktól a Nagytemplomban tartandó gyászima után a Hatvan-utcai temetőbe örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1903. szeptember 4-én. Bánatos férje: Szabó Mihály; egyetlen gyermeke: Mariska. Bánatos szülei: Bartha Dániel és neje Erdélyi Zsuzsánna. Testvére: Dani. Anyósa: özv. Szabó Mihályné szül. Papp Julia. Testvérbátyja: Boldog Kálmán nejevel. Sógorai: Szabó István nejevel Erdélyi Eszterrel; Szabó Juliánna férjével Szaluk Károlyival; Szabó Erzsébet férjével Hegdüs Jánossal; Szabó Zsuzsika és Szabó János. Nagybátyja: Szabó János. Rokonai: özv. Tóth Györgyné, Bartha Juliánna; Bartha János nejevel Pal Juliánával. Asztalos József nejevel Bartha Sáríkával; Bartha András nejevel Adám Mariával: valamint még számos rokon nevében is.

Iparszaki hírek.

A kiállítási bizottság határozatához képest a czipész ipari szakkiallítás ideje egy nappal meghosszabbított és a nagy közönség óhajához képest a kiállítás csak szeptember 6-án azaz vasárnap este 6 órakor fog bezárulni. A hét folyamán naponként a legkülönbözőbb természetű munkák készíttetnek a gépeken, az elkelt czipők helyei ujakkal frissítettek fel. A kiállítás naponként a közönség szép számmal látogatja s felhívjuk mindazokat a kik ez ideig még nem tekintették, a még hátraevő néhány nap alatt a kiállítást megtekinteni el ne mulasszák.

A cs. és kir. közös hadsereg 1904 évi bőrnemű, ruházati és felszerelési cikkei szállítására vonatkozó áriejtési hirdetmény az érdekelte iparosok által az ipartestületnél megtekinthető. Az ipartestület felhívja a szígyártókat és nyergeseket ugyszintén a szímadiaikat és czipészeket, a pályázatok beadására s tudomásukra hozza, hogy ávételi-állomások Aradon, Kassán és Brassóban is fognak feiallítani. Az ajánlatok legkésőbb f. évi november hó 1-ig a debreczeni keresk. és iparkamarához adandók be.

Egy kurucz „meghívó levél“.

A következő szép sorokat vettük és ajánljuk a hazafiak figyelmébe: Mi subscribáltak, mint a nemes és vitézlő Szatmárvármegye, Ugocsavármegye és Szatmárnémeti sz. kir. város kurucz eredetű ifjusági rendjének megbízottjai adjuk tudtára mindeneknek, az kiket illet, hogy — midőn Urunk Atyánk egykori nagyságos és fenséges fejedelmünk felsővadászi Rákóczi Ferenc Eő Kegyelmségének, a mi szent és igaz jogainkért vívott nemzeti szabadságharcában korszaknyitó 1703. évi július hó 14-iki tiszabecsi győzelme emlékezetének megörökítésére a 204 éves évfordulón a tiszabecsi harcmezőn emelt emlékmű leleplezésére ünnepet szentelni folyó évi Szent-Mihály havának 20-ik napján egybesereglenek, mi is uraink atyáinkkal egyetemben a jelzett napon a tiszabecsi harcmezőn egybeseregünk és Tisza Ujlak községében gróf Csáky László Ugocsavármegye és gróf Hugonnai Béla, Szatmárvármegye és Szatmárnémeti szabad királyi város főispán Uraink Eő Kegyelmeinek védnöksége alatt kuruczbaít és hangversenyt rendezünk. Ugy készüljön azért minden igaz kurucz ivadék, hogy — midőn mi Rákóczi szellemének 200 éves sirjából való felebredése öröme Terpsichore és Euterpe istennőknek áldozá-

tunkat bemutatni igaz lelkesedéssel óhajjuk — akkor, mint Rákóczi hű népe, az mondott napon és helyen megjelenni és hódolatát a nagy fejedelem emikének bemutatni el ne mulassa. Mi subscribált kurucz ivadékok pedig fogadjuk az élő Istenre, ki Atya, Fiu és Szent-Lélek egy bizony örök Isten, hogy a nagyságos és fenséges fejedelem, felsővadász Rákóczi Ferencz Eö Kegyelmessége apotheosisára szentelt ezen ünneppünközt tánczbeli tudásunkat igaz hűséggel gyakoroljuk és a Terpsichore istennőnek való áldozás végett megjelenendő urasszonyok és azok kisaszonyaimellett verejtékünk hullásával is igaz hűséggel kitarunk, őket híven szolgáljuk és semmi olyat nem cselekszünk, hogy akartitokban, akár nyilván a tánczosok hiánya miatt ellenünk panasz tétessék: szent fogadalmunk lévén, hogy eme kurucz bál emléket még a késő unokák előtt is emlékeztetessék tegyük. A belépő-díjat személyenként Négy korona értékre devalvált „Libertas“-ban kérjük leróni. A tisztajövedelmet a tiszabecsi harcmezőn emlékmű alapja javára fordítjuk és a hazafias célra való tekintettel a Négy Libertáson felül adandó summákat köszönettel fogadjuk és az ujságok útján szívbéli örömmel publikáljuk. Figyelmeztetésül pedig adjuk tudtára mindeneknek, az kiket illet, hogy mindazok, kik jelen meghívó levelünkre ezen ünnepségünkön meg nem jelenhetnek, azonban ezen kiáltványunkra a hadi sereget leróni hajlandóknak mutatkoznak, azok a meghívó levél megváltására szánt adományait küldjék a mi hadi adószedőnkhez Ferencz Ágoston uramhoz Szatmárnémetibe a városházára. Gondoskodtunk róla, hogy ezen ünnepségünkre táborba szállandó kurucz had és pedig úgy magok mint hozzátartozóik, alkalmas tanyára leljenek és etelben italban is foglalkozás ne legyen. — Mindezeknek utána pedig reprezentáljuk hűségese szolgálatainkat a nagyérdemű közönség szíves jóindulatába, annak a kimondásával, hogy hangversenyünk részletes műsorát későbbben publikáljuk, előre is biztosítván mindeneket, hogy azt hűséges kurucz szellemben állítandjuk egybe és a közreműködők elsőrangú művészi erők leendnek. Mi faradtságot és áldozatot nem kímélve, bizalommal fordulunk a kurucz népekhez s kérve kérjük őket, hogy ha mi megbizunk Eö Kegyelmeükben, ők is bizzanak meg mi bennünk, hogy a mit ígérünk, azt igaz lélekkel megtartjuk és másokkal is megtartatjuk. Ha pedig valakihez eme meghívó levelünk tévedésből el nem jutna, de ahhoz jussot formálna; úgy eme levelünk megküldése iránti instanciájával forduljon a mi udvari háznagyunkhoz Galgócy Árpád uramhoz Nagykárolyba a vármegyeházára. A hangversenyt este 7 órakor kezdjük és a bállal folytatjuk addig, a míg a jó kedv tart. Fel tehát a tiszabecsi harcmezőre. A Rákóczi szelleme éljen és lakozzék bennünk! Datum in Oppido Nostro Nagykároly et in Communitate Nostra Nagy-Szőllős et in Civitate libera Nostra Szatmárnémeti die 26 Augusti Anno Domini 1903. Rendező-bizottság: Dr. Fecsel János, ügyvezető elnök. Ifj. Péchy László, Id. Lator István, Seney Sándor elnökök. Domahidy Pál, Jékely István, Dr. Vetzár Ede, Fogarassy Miklós, Szentpály Miklós, Ujhelyi Vitkay Sándor, Helmezy Pál, Veréczy Ernő alelnökök. Dr. Lénárd István jegyző. Ferencz Ágoston pénztáros Buttykay Menyhért ellenőr. Galgócy Árpád háznagy.

Megvadult ló.

Tegnap délelőtt Klein Miksa kereskedő egyik kocsisa Végh Gábor szekeren árut szállított ki a vasuti feladó raktárba. — A raktárnál a ló valamitől megijedt és örült gyorsasággal száguldott végig a Hunyadi-

és Piacz utcákon magával huroczolván a teherrel megrakott szekeret. A megrémült kocsi mindent elkövetett, hogy a lovat megfélemezze, de hiába való volt. Végre a Bika szálloda előtt Szabó József talyigás a ló elé állott s annak kantárszárát megkapta. A bátor talyigás ezzel nagy szerencsétlenségnek vette elejét, mert már a szekér is összetört és ha a lovat meg nem állítja, a kocsi menthetlenül elpusztul.

A Rákóczi-ünnep beszédei.

Azokat a magasan szárnyaló hazafias beszédeket, a melyeket Debreczen város Rákóczi-ünnepén mondottak el az ünnepi szónokok. Debreczen törvényhatósági-bizottságának egyhangu határozatából a város könyvnyomdájában kinyomtatattak s szétküldték az ünnepben részt vett hivatalok vezetőinek és a bizottsági tagoknak.

Munkások szerencsétlensége.

Szatmárról írják: Nagy-Bánya mellett a Veresvizi vastárnában szerencsétlenség történt. Ugyanis Flórián Dimitri munkás egy társával a sziklába lukat frnt és abba dina mitot helyezett. A löveget vassal nyomkodta be, mitől az egyszerre fölrobbant. A nagy robajjal leomló sziklatörmelék a két munkást maguk alá temették s mind a kettő meghalt.

Beiratkozás a zenedébe.

A városi zenedébe az 1903—904-ik tánévre való beiratás és felvétel szeptember hó 6 tól 10 ig a zenede helyiségében délelőtt 11 óráig eszközöltetik. A fizetendő díjak. 1. beiratási díj évenként és személyenként 4 K. 2. a főtanszak díja egész évre: az énektanszakban 32 K. az előkészítő és középtanfolyamokban 60 K. a kiművelési tanfolyamon 80 K. gazdatiszszakon 60 K. 3. ezenkívül a dologi kiadások fedezésére és a tanári segély alapra minden növendék 5 korona melék tandíjat fizet. A gordontanszak s a fuvohangszerek tanszakának növendékei tandíjat nem, csupán 4 K. beiratási díjat fizetnek. A segéd-tanszak (zeneelmélet, összhangzattan) hallgatása, valamint a melléktanfolyamokra (szavallat, ének, kar, kamarazene, zenetörténet) való beiratkozás teljesen díjmentes. Az előadások szeptember 10-én kezdődnek.

Forrong a hadsereg.

A katonai vezetés meggondolatlan erőszakossága, melylyel a 3 évet kiszolgált katonákat visszaakarják tartani, mint előre látható volt, a hadseregben forrongást idéz elő. Triesztben kezdődött a nyílt lázadás, mely terjed nálunk is. A hadvezetés tudja ezt és fél is a zavargásoktól. Ezt bizonyítja az is, hogy a budapesti helyőrséget nem engedték el gyakorlatra. A Budapesten állomásozó 31. és 32. hadosztálynak most kellene megtartania a IV. hadtest keretében gyakorlatait Kecskemét és Kis Kőrös tájékán. A IV. hadtesthez tartozó csapatok nem Budapesten állomásozó része közül az 52 pécsi gyalogezred már megérkezett Budapestre. De épp úgy, mint a többi helyőrségi csapat, ez az ezred sem vonult ki a fővárosból, hanem itt maradt. Azok a csapatok, melyeknek ma és holnap reggel kellett volna kivonulniok, tegnap kapták meg a parancsot, hogy maradjanak itt a fővárosban. Hire jár, hogy a főváros ezredeiben is forrongás tört ki és már többeket le is tartóztattak. A vidéken is lázognak a katonák. Hogy ez nem fantázia szüleménye, bizonyítja az alábbi levél is, mely egy katonától jött hozzánk:

„Becsés lapjukban megjelent közleményt olvasva, bátor vagyok értesíteni önöket, hogy a mi ezredünkben is nagy az elégtelenség arra a hirre, hogy okt. elseje után is benntartanak bennünket. A legénység kereken kijelentette, hogy egy napig sem marad tovább a kaszárnyában október elsején tul, Mi altisztek pedig nem tehetünk egyebet, mint a legénységgel tartunk. Elvégre is elég volt három esztendő a komisz kenyérből. Meg azután dolgunk is van már oda haza. Többnyire gazdaemberek fia vagyunk. Otthon már számíthatnak reánk. Várva vároak. Eleget nélkülöztek bennünket eddig. Azután meg a legénység haragjától is félünk. Nincs kedvünk koczkáztatni az életünket a fekete-sárga lobogóért, meg a kétfejű sasért, Egy szakaszvezető. A hadvezetés tudja, hogy baj van, Ő felsége előtt eltitkolja az eseményeket, de gyalázatos rendelet még sem vonja vissza. Mi lesz a következmény, majd felelni fog érte Pitre-ich ha ügyminiszter és táborokara.

Debreczeni írókról.

A Független Magyarország jóízű apróságot ír Rudnyánszky Gyula debreczeni jeles írójáról, és Szentmiklósy volt debreczeni hírlapírójáról. Ezeket írja a fővárosi lapjáról:

Gyakran megtörténik a legjobb íróinkkal is, hogy elírják magukat.

Rudnyánszky Gyulával is így esett meg, hogy egy debreczeni ujságban megjelenő regényében a „Pándy kisasszonyokban“ a következőket írta:

Pándy Adorján, aki teljes ép eszénél volt e csuf jelenet alatt, mikor Pándynának ezt a szavait meghallotta, reszketni kezdett az izgatottságtól. Fölemelkedett székében, karját magasra emelte, ujjával megfenyegette az asszonyt és tompán, szótlánul hörögte:

— Gyalázatos! Gyalázatos! Gyalázatos!

Szentmiklósy József, talentumos fiatal poéta és hődmezővásárhelyi lapszerkesztő, verskötetet adott ki a télen „Oltárfüst“ czimmel.

Elküldte az Alkotmány szerkesztőségének is felemlítésre vagy megbírálásra.

Szentmiklósy és Oltárfüst! Ki lehet ez más, mint az ur nyájának egy költő lélekkel megáldott pásztor? Mi lehet ez más, mint szép és ájtatos templomi énekek gyűjteménye?

Fölösleges is elolvasni. Hat-nyolcz sort írni róla, ledicsérni és vége.

Igy történt. A dicséret is meglelt és meglelt az eredmény is az olvasóközönségnél.

A Rimaszombati kat. Olvasóegyl. mindjárt öt diszkötésű példányt rendelt meg a „főtisztelendő“ szerzőnél.

... A könyvben pedig Szentmiklósy az „Egyenlőség“-ben, ebben a tisztán zsidó felekezeti hetilapban, hosszabb időn át, megjelent zsidó vallásos tartalmu, erősen rituális színezetű, héber idézetekkel tarkított költeményeit gyűjtötte össze...

Orvosi körökben

már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűviz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjük határozottan Ferencz József keserűvizet.

Stone Alex bankirodáját

Széchenyi-u. 19 sz. alá (bejárat Simonffy-u. 20.) helyezte át. **Törlesztés** és mindenféle kölcsönöket legelőnyösebben eszközöl

Táncztanítási jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy évek óta jó hírben álló táncziskolám szept. hó 12-én megnyitom. Tanmódszerem helyességéről alkalma volt már a jobb izlésű családoknak többször meggyőződni, nem létezik ujdonság e téren, melyet azonnal meg ne szerezzenek. Különös gondot szoktam fordítani tanítványaim helyes testtartására, szabályos mozdulataira és a jobb modor elsajátítására. Az újabb tánczokra felnőtteknek külön órát adok, ugyazinte magán házaknál alakuló csoportok tanítását is elvállalom. Beiratásokat elfogadok bármely időben lakásomon Péterfia-u. 2. sz. A n. é. közönség kegyespartfogását kérve. Debreczen, 1903. szept. hó. Mély tisztelettel Alföldy Károly, okl. táncztanító.

Ritka szerencse.

A 14674. sz. sorsjegyet, melyre a mai V. osztályu huzáson az osztálysorsjáték 20,000 koronás főnyereménye esett Gaedicke A. Budapest Kossuth Lajos utca 11. adta el. E cég szerencséje a közönség körében már annyira közmondásossá vált, hogy mindenki csak ott akar venni sorsjegyet.

A t. hölgyközönségnek.

Csak egyszer próbaképen rendeljék meg a csodáhatásu valódi angol szépitő szert, ugorkatejet, és meg fognak róla győződni, hogy ezen csodaszert azonnal eltávolít szepítőt, májfoltot és mindenféle tisztátalanságot az arczról és a bőrt üdévé, fiatalá varázsolja. A párisi és bécsi kiállításokon arany éremmel kitüntetve. Ára 2 korona hozza valódi valódi angol ugorkaszappan 1 kor. powder 1 kor. 20 fill. és 2 kor. Valódi angol minőségben kapható Balassa Kornél gyógyszerházában Temesvár a hová minden postai rendelés czimzendő. Kapható minden gyógyszerházban.

Popper Dávidné

okleveles szülésznő lakása Debreczen, Hatvan utca 31. sz. az udvarban.

Nyilttér.

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE.

gyógyhely Budapest (Budán.)

Idény: április 15-től október hó 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos dr. Polgár Emil.

Egészséges fekvés. Jutányos lakások. Jó vendéglő. — Villamos vasuti összeköttetés a fővárossal.

Sorivóknak, kik a bort savanyúvízzel kezeletlenek, retik vagy iteni, mindenképpen ajánljuk.

MATTONI-FELE

GISSHÜBLER

legfinomabb égvényos

SÁVANYÚ-KUT

iszeghető. E víz közömbösíti a bor savát és az itának kellemetes, ingerlő mellékzét ad, annélkül, hogy azt feketére festené.

Premier Kerekpárok

leg finomabb a világ Arjegyzék Premierwerke Eger, Csehország

leg jutányosabb vásáron díjmentesen Csehország

Üzleti könyvek

csoda olcsón kaphatók Hoffman és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-u. 49.

Villanyos házcselegők felszerelését olcsón és szakemberien készíti **Rosenberg és Hammer** villanyműszerészek Debreczen, Piacz-u. 2 sz. a. nagytemplom mellett.

A Bosznay-féle nyaláló a sétatertben eladó. Értekezhetni ugyanott vagy a Kossuth-u. divatüzletben.

Villamos házi csengők és telefonok készítését tartós és gyors kivitelben készíti **Pölvári L.** debreczeni első elektro mechanikus. Kossuth u. 1 sz. az udvarban. Javításoknál félévi. új berendezéseknél **másfélévi díjtalan** rendbentartás illetve jótállás biztosítatik. Vidékre soron kívül a leggyorsabb kiszolgálás. Villamos műszerek és felszerelések raktára. Telefonszám 168.

Egy 3—4 középiskolát végzett jóirásu gyakornok ke-restetik. Czim a kiadóhivatalban.

Szép, érett

Bocskay kerti SZŐLŐ

kilónként 16 krajczárért

kapható

Hunyady (Kisvárad) utca 3. sz. alatt.

Csodaszép

a szelid fehér és puha arczzsin, valamint az arc szepítő és bőrtisztítalanság nélkül. Ezt elérendő, mosakodjunk naponta

Bergmann lilomtej szappannal.

Védjegy: 2 bányász.

BERGMANN & Co. Drezda a/E. Kapható 80 fill.-vel dr. Rothschnek V. Emil gyógyszerházában és Nagy Andrásnál.

Kávésző és tea első kézből,

vagyis egyenesen a termelőktől. ennek következtében teljes jótállás valódi, hamisítatlan minőségért a **képzeltet legolcsóbb árak mellett.** Több mint 100.000 holdas **Javaszigeti birtokunk** a legrendszeresebb módon kezeltetik, kávé fajtáink igen zamatosak és kitűnő minőségűek. Saját védjegyünk Jávafloor.

KÁVÉ

Jávafloor legfinomabb 4 3/4 kiló forint 6.65
" finom 4 3/4 " " 5.90
Jávabrazil keverék 4 2/4 " " 5.45

Vám és bérmentve minden posta állomáshoz szállítva. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Turk és társa

Javaszigeti nagybirtokosok.

Saját termésű kávé és tea eladás **Trieszt via dell'acquedotto 38.**

A Donogán és Somossy urak üzletöknél átalakítás miatt,

5 db. tükör üveg kirakat

rámával és felhuzó vasraócsnyyel

eladó.

Értekezhetni lehet

Otrokocsi Végh János

ref. egyházi g. gondnoknál

Csapó-u. 23.

500 forintot

fizetek annak, aki **Bartilla fogvizének** használata mellett, melynek üvege 35 kr, valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlilik (Csomagolások külön 10 kr.) **Bartilla-Wiukler Ed. Wien, 19/I. Sommergasse I.** — Kapható Debreczenben **Mihalovits István** a „Kigyóhoz“ czimzett gyógyszerárában. **Tóth Béla** gyógyszerész. Határozottan kérjük **Bartilla-féle fogvizet.** Hamisítás feljelentéseért jó díjazás adatik.

Uj biztos gyógymód. Hirneves orvosok bizonyítványai. Ártalmatlan, orvosság nélkül.

Minden idegbetegnek

legmelegebben ajánlható a **Weissmann Roman** 26. kiadásu rópirata:

„**Idegbetegségek és gutaütésről**“

annak megelőzése és gyógyítása.

Ingyen kapható Debreczenben dr. Rothschnek V. Emil gyógyszerházában.

TARTOS SZAGTALAN **AZONNAL SZARAD**

Eredeti üvegekben á 80 kr. és 1 frt 20 kr.

Christoph-Lak

A LEGJÓBB MAZALÓ ANYAG A PADLOKRA

ehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is használtatassanak, mivel a kellemetlen szag és a lassu, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajaknak sajátja, elkerültek. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A padló nedves tárggyal feltörülhet, a nélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

szinezett szobapalló-fénymázt sárgásbarnát és mahagoni barnát, mely akár csak az olajfesték földi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új palóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolást stb. van azután

tiszta fénymáz (szinezetlen) új pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen parketre s olajfestékkel bemázolt egészen új pallókra való.

Csak fényt ad, ennélfogva nem fedi el a famustrát. Postacsomag, körülbelül 35 négyzetméter (két közép nagyságu szobára való) 5 frt 90kr. vagy 91/2 marka.

A közvetlen megrendelések minden városban ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850. éve létező gyártmányt sokfelé utánozzák és hamisítják s sokkal rosszabb s gyakran a czélnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferencz, a valódi szobapalló fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója.

Debreczenben: **Félegyházi János.**

URANOS-KÉK

ruha mosáshoz
a legjobb kékítőszert
— Törvényesen védve. —
Mosó-intézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakékítő.
Olcsó és felhímulhatlan!
Kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő. 1 nagy üveg 1.60 kori, 1/2 üveg 1 kor.
Kapható mindenütt.
Utánzatoktól óvakodjunk!

Kizárólagos gyártói:

HOCHSINGER TESTVÉREK vegyészeti gyára **BUDAPEST,**
VI. Rózsa-u. 85.

Elősmert legjobb minőségű

Eperjesi cserép-kályhák

leszállított árak mellett,

továbbá

Főzőedények, takarékkonyhák, épület-vasalások, gazdasági eszközök, tetőlemezek, mérlegek, revolverek, töltények

nagy választékban
a legjutányosabb árban

kaphatók:

Kovács Gyula vasüzletében

a »Bika« szálloda mellett.

Gróf Dégenfeld József és dr. Balányi Miklós

Erzsébet szőlő telepének

elárúsító helyisége

DEBRECZENBEN

Simonffy-utcai 1-ső számú városi bérház
3 ik sz. bolthelyiségében

MEGNYILT

s naponként

friss csemege szőlő

olesón kapható.

Hirdetés.

Az Érmelléki takarékpénztár közhírré teszi, hogy a pénztárába kamatozás végett betett összes készpénzek után az **1094. év január hó 1-től** kezdve 4% kamatot fizet.

Figyelmezteti tehát a betevőket, hogy jogukban áll betéteiket 1904. évi január 1-ső napjáig, alapszabályszerű felmondás mellett visszavenni és aki addig ki nem veszi, annak az intézet 1904. évi január hó 1-től kezdve 4% kamatot fog fizetni.

Szekelyhid, 1903. augusztus 31.

Érmelléki takarékpénztár igazgatósága.

Hydraulikus sajtók

Arany érem

Szeged 1899

Arany érem

Budapest 1899

Arany érem

Pozsony 1902

hydrau

likus

sajtóért.

szőlő és gyümölcsmust sajtólásra a nagy üzem számára, 2 kitalható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor, gyümölcsbor és gyümölcsnedv-sajtókat kézihajtásra Heracles nyomó-szerkezettel, fa- vagy vastányérral.

Gyümölcs és

szőlő-órlóket,
bogyozógépeket

Gyümölcsaszaló készülékeket

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legújabb szerkezetben

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, II.

különlegességi gyár gyümölcserőtelkesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Megrendelések idejekorán kéretnek.

Félszázad óta

Aranyérem
Páris,
London.

kitűnőnek elismert
dr. Sighulsky-féle

Aranyérem
Pécs,
Temesvár.

Arczkenőcs és mosdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírök és bámulatos hatásuk képezik. — Megbízható sikerrel használatnak szeplő és májfoltok, a forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztatlansága ellen. Egy nagy tégely ára 1 kor. 40 fill., egy kis tégely 70 fill. Egy nagy üveg mosdóvíz 2 kor., egy kis üveg 1 k. Hozzávaló dr. Sighulsky szappan 60 fill.

JOLIESSANTE-CRÉME

bőrfinomító és szépítő szer.

Kitűnő hatással bír a bőr finomítása és szépségének előmozdítására, valamint a pattanások s kiütések elűzésére. Egy üveg ára 3 k. 10 fill.

JOLIESSANTE-PUDER

fehér, rózsaszín és sárga színben.

Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. Az arcra láthatatlanul tapadva, annak kellemes színt ad. Egy nagy doboz ára 1 k. 60 fl., egy kis doboz 1 kor.

JOLIESSANTE-FOGPOR

legégszesebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és bűzösödésük eltávolítása s megóvására, mely által egyúttal a foghúsról is a legjótékonyabb hatást gyakorolja. Egy doboz ára 1 kor.

JOLIESSANTESZAPPAN

már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb toillette szappan. A bőrt finommá és simává teszi, valamint előmozdítja s emeli annak friss, üde kinézését. Kívánatra minta darabok ingyen adtnak. Egy darab ára 80 fl.

HAJ-RESTORER

biztos szer a megöszült haj eredeti természetes színének visszaállítására. Egy üveg ára 2 kor.

Valódi minőségben kapható a készítő **Molnár Lipót** gyógyszerésznél Kassán.

Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerésztárában (Tisza palota), **Dr. Rothschnek V. Emil**, **Mihalovits Jenő** gyógyszerésztárában.

Nincs többé buzaüszög!

Numa Dupuy és Társa

m a g p á c z a

használat mellett.

20 év óta nagy sikerrel használatik a buza üszög a kukoricza korom és porüszög. az árpa, zab, burgonya megüszkösödése ellen. Egy csomag két mm. vetőmaghoz 50 fill. Egy mm.-hoz 26 fillér. Kevésbé értékes utánzatoktól óvakodjunk.

Debreczenben kapható: **Kontsek Géza**, **Geréby Fülöp** Utódai és **Komlóssy Lajos** czégnél.

Numa Dupuy és Társa

Bécs, VI/1. Windmühlgasse 33.

KATZ HERMAN**Debreczen,**

férfi és fiu ruha raktára.

Piacz-utca 43 sz. a.

Alapított 1875-ben

Dréher-féle sörcsarnok mellett.

Igentisztelt vevőimnek szíves tudomására hozom, hogy

fiu és gyermekruha raktáramattetemesen megnagyobbítottam és a legjobb és a legizlésebb készítményeimmel óriási választékban elkészülve, nézek a közlegőiskola évelé.

Együttal tisztelettel tudatom, hogy férfi ruha raktáram részére az előállítással teljesen elkészültem.

Saját készítményeimből, a melyek tulnyomólag magyar műhely szötte szövetekből és elismert kitűnő szabással készültek, különösen kiemelendők: 1^a kamgarn férfi öltönyök, téli kabátok, világi és papi felöltők, szörmével bélelt kabátok, bundák és kocsiköpenyegek stb.

Szíves további pártfogását kérve

teljes tisztelettel

Az összes őszi és téli szövetek, mérték utáni
rendelésekre már raktáron vannak.**KATZ HERMAN**

Piacz u. 43. a Dréher sörcsarnok mellett.

Uj haladás!**CZEGLÉDY JÓZSEFNÉ**

szabadalmazott

MOSÓSZERE

sehol se hiányozzék.

Uj találmányu mosószér, mely felülmul minden eddigi más mosószert, nélkülöz minden más mosó anyagot, szappant, szódát, sziksót stb. A ruhára ártalmatlan és elórt nem tartalmaz.

Ezen szer használatával fele idő megtakarítható, felényibe kerül s mégis sokkal szebb, fehérebb, mert a legszenyesebb olaj, zsír, rozsdá, vagy más pecsétet a ruhaneműből kiveszi.

Ezen szerből 1 kgr. 400 darab ruha kimosásához elegendő.

Jóságát számtalan elismerő levél bizonyítja.

Ára 1 klg. dobozban 1 kor. Üres jó doboz visszavétetik 1 klgmos 12 fillérért

" 1/2 " " " 50 fill. " " " " 1/2 " " 8 "

" 1/4 " " " 26 fill. " " " " 1/4 " " 5 "

használati utasítással.

Kapható a készítőnél, Czegléd Józsefné fűszerüzletében Debreczen. Czegléd-utca 11 sz., valamint Bán Kálmán, Csanak József, Főlegyházi János, Geréby Fülöp utódai, Göcsey István, Kontsek Géza, Kertész Sándor, Lusztig es Bán, Lelesz László, Nagy Imre, Rankai Béla, Róth Antal, Tóth Kálmán, Várray János, Várray József urak üzletében.

Ismét eladók megfelelő kedvezményben részesülnek.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Nékülözhetetlen a mosódákban.

Nékülözhetetlen minden ruhatisztító intézetben.

**Iskolai
növendékek**fehérenmű és ágynemű
szükségletei

legjobban beszerezhetők ugy leányok mint ifjak részére

Kardos Lászlófehérenmű és vászon nagyke-
reskedésében**DEBRECZENBEN,
Kossuth-utca.****BÄCHER RUDOLF,**

kir. szab. ekegyára

Ajánlja
legjobb szerkezetű**borsajtó**

és

szőlőzuzóitelpusztíthatlan páncél kormányu, tegelyacélféjű **E K É I T**, — hirneves**UNICUM-DRILL sorvető gépeit,** valamint minden egyéb gazdasági eszközeit.

Kedvező fizetési feltételek!

Előzékeny kiszolgálás! Képvisező: **RAHMER SÁNDOR.****MELICHÁR FERENCZ,**

kir. szab. vetőgépyára.

Bizományi gépraktára:

Debreczen,

Piacz-utca 26. szám.

a nagytőzsde udvarán.

